

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

COVID-19

Vejledning om gennemførelsen af de midlertidige restriktioner for ikkevæsentlige rejser til EU, om lettelsen af transitordningerne for hjemsendelse af EU-borgere og om virkningerne for visumpolitikken

(2020/C 102 I/02)

Coronavirus har bredt sig over hele verden og udløst forskellige foranstaltninger for at begrænse smittespredningen. Den 10. marts 2020 understregede stats- og regeringscheferne behovet for en fælles europæisk tilgang og en tæt koordinering med Europa-Kommissionen. Navnlig blev sundhedsministrene og indenrigsministrene opfordret til dagligt at rådføre sig med hinanden for at sikre en passende koordinering og stræbe efter fælles europæisk vejledning ⁽¹⁾.

Omfanget af den globale trussel, som vi nu står over for, understreger det tvingende behov for EU-koordinering, for at de foranstaltninger, der træffes på nationalt plan, kan få størst mulig effekt.

På den baggrund vedtog Kommissionen den 16. marts 2020 en *meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet* ⁽²⁾, hvori den opfordrede til midlertidige restriktioner for ikkevæsentlige rejser til EU i lyset af covid-19 ("meddelelsen"). Den søgte at sikre, at de foranstaltninger, der blev truffet ved EU's ydre grænser, var konsekvente og hensigtsmæssige.

Meddelelsen supplerer *Kommissionens retningslinjer for grænseforvaltningsforanstaltninger for at beskytte sundheden og sikre adgangen til varer og vigtige tjenesteydelser* ⁽³⁾ ("retningslinjerne"), der har til formål at beskytte borgernes sundhed, sikre den rette behandling af personer, der foretager væsentlige rejser, og sikre, at der er adgang til vigtige varer og tjenesteydelser inden for EU.

I meddelelsen understreges det, at EU's ydre grænse bør fungere som en sikkerhedsperimeter, og at medlemsstaterne og de associerede Schengenlande bør lade alle ikkevæsentlige rejser fra tredjelande til EU+-området være omfattet af restriktioner. Det præciseres i meddelelsen, at de ved de ydre grænser kan nægte indrejse til "ikkebosiddende tredjelandstatsborgere, såfremt de udviser symptomer eller har været særligt eksponeret for smitterisiko eller anses for at udgøre en trussel mod folkesundheden" ⁽⁴⁾.

Den 17. marts 2020 godkendte stats- og regeringscheferne opfordringen til at styrke de ydre grænser ved at anvende koordinerede midlertidige restriktioner for ikkevæsentlige rejser til EU i en periode på 30 dage på grundlag af den tilgang, der var foreslået af Kommissionen. Stats- og regeringscheferne godkendte også retningslinjerne om grænseforvaltning ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/03/10/statement-by-the-president-of-the-european-council-following-the-video-conference-on-covid-19/>

⁽²⁾ COM(2020) 115 af 16.3.2020.

⁽³⁾ C(2020)1753 af 16.3.2020.

⁽⁴⁾ Jf. punkt IV.15 i retningslinjerne.

⁽⁵⁾ Alle medlemsstater (undtagen Irland) og de associerede Schengenlande har anvendt rejserestriktionerne.

På grundlag af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget for at sikre en sådan koordineret indsats ved EU's ydre grænser, bør grænsevagterne — i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse — nægte indrejse til alle de tredjelandstatsborgere, hvis rejser ikke anses for at være væsentlige under de nuværende omstændigheder.

Til støtte for denne indsats ved de ydre grænser har Europa-Kommissionen udarbejdet denne vejledning (vejledningen) baseret på input fra Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex) med støtte fra Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) og Europol.

Vejledningen følger ligeledes op på den fælles erklæring fra medlemmerne af Det Europæiske Råd af 26. marts 2020, hvori det understreges, at der er behov for at styrke indsatsen for at sikre, at EU-borgere, der er strandet i tredjelande, og som ønsker at rejse hjem, kan gøre dette.

Vejledningen indeholder råd og praktiske anvisninger til gennemførelse af de foranstaltninger, der vedtages af medlemsstaterne ⁽⁶⁾ og de associerede Schengenlande efter meddelelsen.

Meddelelsen indeholder navnlig vejledning med hensyn til:

- indførelsen af midlertidige rejserestriktioner for alle ikkevæsentlige rejser fra tredjelande til EU+-området
- lettelsen af transitordningerne for hjemsendelse af EU-borgere og deres familiemedlemmer, der er strandet i tredjelande
- opretholdelsen af et minimumsserviceniveau i konsulater med henblik på behandling af visumansøgninger og
- behandlingen af overskridelser af det tilladte ophold som følge af rejserestriktionerne, også for tredjelandstatsborgere, som ikke er omfattet af kravet om visum.

1. Indførelsen af midlertidige rejserestriktioner for alle ikkevæsentlige rejser fra tredjelande til EU+-området ⁽⁷⁾

a) Generelt

I henhold til Schengengrænsekodeksen ⁽⁸⁾ og national lovgivning, der er vedtaget for at sikre en koordineret indsats for at bekæmpe covid-19, er det muligt at nægte indrejse til ikkebosiddende tredjelandstatsborgere, såfremt de udviser symptomer eller har været særligt eksponeret for smitterisiko eller anses for at udgøre en trussel mod folkesundheden.

- I Schengengrænsekodeksens artikel 2, nr. 21, defineres "*trussel mod den offentlige sundhed*" som en sygdom, der er potentielt epidemisk ifølge Verdenssundhedsorganisationens internationale sundhedsregulativ, samt andre smitsomme infektionssygdomme eller parasitære sygdomme, hvis de er omfattet af beskyttelsesbestemmelser, der finder anvendelse på medlemsstaternes statsborgere.
- Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 1, fastsætter indrejsebetinger for tredjelandstatsborgere, herunder betingelsen om, at de ikke må udgøre en trussel mod bl.a. folkesundheden (artikel 6, stk. 1, litra e)).
- I Schengengrænsekodeksens artikel 14 fastsættes det, at tredjelandstatsborgere, der ikke opfylder indrejsebetingerne i artikel 6, stk. 1, og som ikke tilhører en af de personkategorier, der er omhandlet i artikel 6, stk. 5, skal nægtes indrejse ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/03/17/conclusions-by-the-president-of-the-european-council-following-the-video-conference-with-members-of-the-european-council-on-covid-19/>

⁽⁷⁾ EU+-området omfatter alle Schengenmedlemsstater (inklusive Bulgarien, Kroatien, Cypern og Rumænien) samt de fire associerede Schengenlande. Irland og Det Forenede Kongerige er ligeledes omfattet heraf, hvis de beslutter sig for at tilslutte sig foranstaltningerne.

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeksen).

⁽⁹⁾ Dette berører ikke anvendelsen af særlige bestemmelser om retten til asyl, international beskyttelse eller udstedelse af visum til længerevarende ophold (jf. artikel 14, stk. 1, i Schengengrænsekodeksen).

Enhver afgørelse om nægtelse af indrejse skal være forholdsmæssigt afpasset og ikkediskriminerende og gennemføres på en måde, der sikrer fuld respekt for de berørte personers menneskelige værdighed. En foranstaltning anses for at være forholdsmæssig, såfremt den er truffet efter høring af sundhedsmyndighederne, og såfremt disse anser foranstaltningerne for at være egnede og nødvendige for at nå målet vedrørende folkesundheden ⁽¹⁰⁾.

Praktisk vejledning:

I Schengengrænsekodexens bilag V, del B, indeholder formularen til nægtelse af indrejse begrundelsen "I" for spørgsmål vedrørende den offentlige sundhed. Hver medlemsstat bør angive henvisningerne til sin nationale lovgivning vedrørende nægtelse af indrejse under henvisning til artikel 6, stk. 1, og artikel 2, nr. 21, i Schengengrænsekodexen.

Hvis tredjelandstatsborgere, der rejser med et gyldigt Schengenvisum (artikel 6 i Schengengrænsekodexen), nægtes indrejse udelukkende med den begrundelse, at der på grund af en trussel mod den offentlige sundhed er indført restriktioner for rejser (nationale foranstaltninger, der anerkender en akut folkesundhedsmæssig krisesituation), bør der tages følgende skridt:

- Fortolkningen af "symptomer" er meget vigtigt, da der for covid-19 kan forekomme en række milde luftvejssymptomer ved sygdommens start. Hvad angår personer, der er "... særligt eksponeret for smitterisiko ..." bør klassificeringen af "kontakter med stor risiko" i ECDC's tekniske rapport følges.
- Standardformularen for nægtelse af indrejse ved grænsen (Schengengrænsekodexen, bilag V, del B), bør udfyldes med angivelse af begrundelse for nægtelse "I" (den pågældende anses for at udgøre en trussel mod den offentlige sundhed). Henvisningen til den nationale foranstaltning, der er vedtaget for at sikre den koordinerede indsats og som fastlægger anvendelsesområdet for de midlertidige restriktioner for ikkevæsentlige rejser, bør være klart angivet.
- Grænsevagten anfører den nærmere begrundelse for nægtelsen i formularen under "Bemærkninger".
- Den grænsevagt, der foretager grænsekontrol, skal stemple passet med et indrejsestempel, der med uudsletteligt sort blæk overstreges med et kryds, og overfor til højre for dette, ligeledes med uudsletteligt blæk, anføre bogstavet "I". Et gyldigt visum må ikke påføres stemplet "INDDRAGET" eller "ANNULLERET" alene på grundlag af nægtet indrejse med begrundelsen "I".
- For at sikre en bedre registrering af nægtelserne i forbindelse med restriktionerne for ikkevæsentlige rejser på grund af truslen mod den offentlige sundhed, bør de registreres i de nationale grænsekontrollsystemer, hvis det deri er muligt at indsætte yderligere oplysninger i den kontrollerede passagers data.
- Der bør udleveres en informationsbrochure om covid-19 til den rejsende: Infografikker eller brochure fra ECDC.
- Når der er tale om en sund rejsende, er der ikke behov for yderligere sundhedsanmeldelse til myndighederne i det tilgrænsende tredjeland, som den rejsende er vendt tilbage til fra et grænseovergangssted (vej- eller jernbanetraffic) i et land uden for EU eller fra et søgrænseovergangssted uden for EU (f.eks. havne, der er udpeget til regelmæssige færgeforbindelser, eller andre havne med krydstogtskibe eller individuelle søfolk eller fiskerbåde).

b) Tilfælde, hvor rejsende har tilladelse til at passere de ydre grænser ved indrejse

- (1) EU-borgere/statsborgere fra de associerede Schengenlande og deres familiemedlemmer, uanset nationalitet, tredjelandstatsborgere, der er i besiddelse af en opholdstilladelse, og deres familiemedlemmer

Det fastsættes i meddelelsen, at der i de midlertidige rejserestriktioner skal gives fritagelse for statsborgere fra alle EU-medlemsstater og de associerede Schengenlande, således at de kan vende tilbage til deres hjem. Denne fritagelse skal gælde for:

- alle EU-borgere ⁽¹¹⁾ og borgere fra de associerede Schengenlande og deres familiemedlemmer, uanset nationalitet
- tredjelandstatsborgere, der er fastboende udlændinge i henhold til direktivet om fastboende udlændinge ⁽¹²⁾, og personer, hvis ret til ophold har hjemmel i andre EU-direktiver eller national lovgivning, eller som er indehavere af nationale visa til længerevarende ophold.

⁽¹⁰⁾ Covid-19: Retningslinjer for grænseforvaltningsforanstaltninger for at beskytte sundheden og sikre adgangen til varer og vigtige tjenesteydelser (C(2020) 1753 final, Bruxelles, EUT C 861 af 16.3.2020, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dette omfatter irske statsborgere, da Irland er en medlemsstat, selv om landet ikke er en Schengenstat. Britiske statsborgere skal stadig behandles på samme måde som EU-borgere indtil overgangsperiodens udløb.

⁽¹²⁾ Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (EUT L 16 af 23.1.2004, s. 44).

Statsborgere i San Marino, Andorra, Monaco og Vatikanstaten/Den Hellige Stol bør sidestilles med medlemsstaternes statsborgere hensyn til anvendelsen af de restriktioner for ikkevæsentlige rejser, der er fremlagt i meddelelsen, forstået således, at EU's medlemsstater bør tillade indrejse for statsborgere fra disse stater og for tredjelandstatsborgere, der bor der, for at lade dem vende hjem.

Alle personer (dvs. både EU-borgere, statsborgere fra associerede Schengenlande og tredjelandstatsborgere), der krydser de ydre grænser for at rejse ind i Schengenområdet, er genstand for systematisk kontrol ved grænseovergangsstedet. Grænsekontrol kan omfatte sundhedstjek som anført i afsnit III i retningslinjerne ⁽¹³⁾.

Medlemsstaterne skal altid tillade indrejse for deres egne statsborgere og EU-borgere eller tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold i deres område. Medlemsstaterne kan imidlertid træffe passende foranstaltninger og eksempelvis kræve, at udlændinge, der rejser ind på deres område, skal i isolation, eller indføre lignende foranstaltninger ved tilbagevenden fra et område, der er ramt af covid-19, forudsat at de indfører samme krav for deres egne statsborgere.

(2) Andre tredjelandstatsborgere, der kan få tilladelse til indrejse i EU trods lukningen af EU's ydre grænser

De midlertidige restriktioner for ikkevæsentlige rejser bør ikke gælde for personer, der har en væsentlig funktion eller et væsentligt behov, herunder:

- fagfolk inden for sundhedssektoren, sundhedsforskere og fagfolk inden for ældreplejen
- grænsearbejdere
- sæsonarbejdere inden for landbruget
- transportpersonale
- diplomater, personale ved internationale organisationer, militærpersoner og humanitære hjælpearbejdere og civilbeskyttelsespersonale under udøvelsen af deres hverv
- passagerer i transit ⁽¹⁴⁾
- passagerer, der rejser af bydende familiemæssige årsager
- personer med behov for international beskyttelse eller andre humanitære behov under iagttagelse af princippet om nonrefoulement.

Der bør foretages en koordineret og styrket sundhedskontrol for personer, der har ret til at rejse ind i EU+-området.

Praktisk vejledning:

Når de nationale myndigheder foretager grænsekontrol ved indrejse af de rejsende, der har tilladelse til at passere de ydre grænser, skal de håndhæve Schengengrænsekodeksen strengt. De skal navnlig kontrollere, at pas, identitetskort, opholdstilladelser eller andre dokumenter er ægte. De nationale myndigheder skal håndhæve den systematiske kontrol i overensstemmelse med Schengeninformationssystemet (SIS), da denne foranstaltning beskytter Schengenområdet mod en potentiel terrortrussel eller grænseoverskridende kriminalitet. Tredjelandstatsborgeres pas skal stemples.

Sundhedsscreening af rejsende for covid-19 indebærer brug af termisk scanning og/eller symptomscreening. De nationale afgørelser vedrørende indrejseprocedurer skal anvendes. Flere lande har f.eks. besluttet, at alle, der rejser ind i deres land (også deres egne statsborgere), skal sættes i 14 dages karantæne.

Medlemsstaterne og de associerede Schengenlande kan begrænse antallet af grænseovergangssteder, som fortsat er åbne for de kategorier af rejsende, der fortsat har tilladelse til at rejse ind i Schengenområdet. **Denne foranstaltning kan bidrage til at sikre, at de indførte sundhedsforanstaltninger i forbindelse med covid-19 overholdes fuldt ud, og at der opretholdes en styrket og fokuseret kontrol ved de ydre grænser.** Det vil kunne hjælpe medlemsstaterne til at koncentrere arbejdsstyrken på udvalgte grænseovergangssteder, som er hensigtsmæssigt udstyret til fuldt ud at overholde Schengengrænsekodeksen og de specifikke sundhedsforanstaltninger.

Medlemsstaterne og de associerede Schengenlande opfordres til at tilsende Kommissionen listen over disse grænseovergangssteder senest den 1. april 2020.

⁽¹³⁾ Covid-19: Retningslinjer for grænseforvaltningsforanstaltninger for at beskytte sundheden og sikre adgangen til varer og vigtige tjenesteydelser (C(2020) 1753 final, Bruxelles (EFT C 86I af 16.3.2020, s. 1.))

⁽¹⁴⁾ Herunder personer, der er blevet hjemsendt via konsular bistand.

(3) Sikkerhedsspørgsmål

Hvis der bliver behov for det, er Europol klar til at anmode om indsættelse af yderligere gæstemedarbejdere fra medlemsstaterne til gennemførelse af sekundær sikkerhedskontrol i de relevante databaser (dvs. Europol's informationssystem, Schengeninformationssystemet, Interpol).

Det grænseoverskridende politisamarbejde vil også kunne styrkes på bilateral/regional basis efter anmodning fra en bestemt medlemsstat, hvis dette er nødvendigt for at bekæmpe eller forebygge strafbare handlinger. Artikel 18 i Prüm-afgørelsen udgør retsgrundlaget for grænseoverskridende samarbejde i situationer med forsamlinger af store menneskemængder og lignende store arrangementer, katastrofer og alvorlige ulykker ved at søge at forebygge strafbare handlinger og opretholde den offentlige orden og sikkerhed. Det gør det muligt at sende embedsmænd, specialister og rådgivere og stille understøtning til rådighed efter anmodning fra den medlemsstat, på hvis område situationen forekommer. Europol vil kunne lette en sådan støtte. Europol kan også yde øget bistand til medlemsstaterne i forbindelse med terrorisme og organiseret og anden grov kriminalitet, der udgør en risiko for den offentlige orden og sikkerhed.

Praktisk vejledning:

Medlemsstaterne mindes om, at det er nødvendigt ved de ydre grænser at give adgang til og anvende informationssystemer eller fælles rammer for udveksling af oplysninger: Schengeninformationssystemet (SIS II) visuminformationssystemet Eurodac. Desuden bør andre ikke-EU-systemer såsom Interpol's database over bortkomne og stjålne rejsedokumenter konsulteres.

For så vidt angår sekundær sikkerhedskontrol for højrisikoprofiler bør medlemsstaterne fortsat samarbejde og udveksle oplysninger for at sikre en optimal anvendelse af data fra Europol, SIS og Interpol. Der bør tilstræbes en mere systematisk anvendelse af risikoindeksorer, som tilvejebringes af Europol og Frontex, med henblik på at identificere højrisikoprofiler. Der bør gennemføres en konsekvent tretrinstitgang til udveksling af oplysninger, navnlig vedrørende fremmedkrigere, eftersom søgningen i SIS II ikke omfatter samtlige kendte mistænkte med oprindelse uden for EU. Der kræves derfor systematiske søgninger i Europol's databaser for at udvide grænsekontrollen til også at omfatte personer, der ikke er registreret i SIS II.

For at forbedre sikkerhedskontrollen kan medlemsstaterne anmode om støtte fra Europol med hensyn til kapacitet inden for datadeling, dataindsamling og dataanalyse, herunder Europol's informationssystem, datastyringskapacitet samt anden form for kapacitet og kriminaltekniske redskaber.

c) Udrejsekontrol af personer, der ønsker at forlade EU

Grænsekontrolmyndighederne bør anvende retningslinjerne på følgende måde, når de foretager udrejsekontrol:

- De skal informere passagererne om midlertidige restriktioner på ikkevæsentlige rejser til EU, der skyldes covid-19. Rejsende, der giver anledning til bekymring med hensyn til covid-19, bør straks henvises til de relevante sundhedstjenester.
- De skal foretage screening ved udrejse med henblik på at vurdere tilstedeværelsen af symptomer og/eller eksponering for covid-19 hos rejsende, der forlader ramte lande. Rejsende, hvorom det kan konstateres, at de har været eksponeret for eller er blevet smittet med covid-19, bør ikke have tilladelse til at rejse.

EU+-borgere eller tredjelandstatsborgere, der ønsker at forlade EU, bør informeres som følger:

- Der skal udstedes en formel advarsel om mulige foranstaltninger, der kan være truffet i nabomedlemsstaterne, de associerede Schengenlande eller tredjelande for så vidt angår rejse- og sundhedsspørgsmål, for så vidt som disse foranstaltninger er blevet behørigt meddelt via de relevante kommunikationskanaler.
- Der skal udstedes en formel advarsel til EU-borgere og tredjelandstatsborgere, der er bosiddende i en medlemsstat, om, at nationale sundhedsrelaterede foranstaltninger vil kunne finde anvendelse på dem ved genindrejse fra et tredjeland.

- Der skal udstedes en formel advarsel til tredjelandstatsborgere med oplysninger om de særlige indrejseforanstaltninger, der er indført, og som vil finde anvendelse på dem ved genindrejse.
- Den formelle advarsel bør foreligge på alle officielle EU-sprog og på det eller de sprog, der tales i det eller de lande, der grænser op til den berørte medlemsstat, og på det sprog, som tredjelandstatsborgeren forstår eller med rimelighed kan forventes at forstå.

Praktisk vejledning:

Selv om medlemsstaterne og de associerede Schengenlande har lov til at begrænse antallet af grænseovergangssteder, der forbliver åbne for indrejse, bør de imidlertid fortsat lade rejsende forlade deres område fra et hvilket som helst grænseovergangssted ved deres land- eller søgrænser i tilfælde af, at rejsende dukker op spontant, og forudsat at det tilgrænsende bestemmelsestredjeland giver rejsende indrejsetilladelse ved ankomstgrænseovergangsstedet.

Medlemsstaterne og de associerede Schengenlande opfordres til med deres naboland at aftale, hvilke grænseovergangssteder ved deres land- eller søgrænser der forbliver åbne for indrejse- og/eller udrejsekontrol. Denne foranstaltning har til formål i videst muligt omfang at reducere antallet af rejsende, der nægtes indrejse i et tilgrænsende tredjeland efter afslutningen af EU-/Schengengrænsekontrolmyndighedernes udrejsekontrol. Medlemsstaterne og de associerede Schengenlande opfordres til at underrette Kommissionen om disse aftaler senest den 1. april 2020.

d) Prioritering af indrejsekontrol i lyset af den særlige sundhedsmæssige situation

Hvis medlemsstaterne benytter sig af muligheden for at begrænse antallet af grænseovergangssteder, der er åbne for rejsende ved de ydre grænser, kan de gøre brug af Schengengrænsekodeksens artikel 9 (midlertidig lempelse af grænsekontrollen), som giver mulighed for at prioritere indrejsekontrollen frem for udrejsekontrollen ved de ydre grænser. I overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen kan kontrollen ved de ydre grænser således lempes midlertidigt under særlige og uforudsete omstændigheder, der medfører en tæt rejsetrafik, der gør ventetiderne ved grænseovergangsstedet urimeligt lange, og hvis alle ressourcer med hensyn til personale, midler og organisation er opbrugt.

Under sådanne omstændigheder bør følgende desuden overvejes:

- Indrejsekontrollen bør prioriteres frem for udrejsekontrollen.
- Selv hvis ind- og udrejsekontrollen lempes, bør grænsevagten stemple tredjelandstatsborgeres rejsedokumenter både ved ind- og udrejse, jf. Schengengrænsekodeksens artikel 9, stk. 3.
- Lempelsen af kontrollen bør være midlertidig, være tilpasset de omstændigheder, der berettiger en sådan lempelse, og udfases gradvist.

Ovenstående bestemmelser berører ikke sundhedsmæssige foranstaltninger, der træffes i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning.

Der bør tages behørigt hensyn til de foranstaltninger, der foreslås i Kommissionens meddelelse om indførelse af grønne baner i henhold til retningslinjerne for grænseforvaltningsforanstaltninger for at beskytte sundheden og sikre adgangen til varer og vigtige tjenesteydelser ⁽¹⁵⁾

⁽¹⁵⁾ C(2020) 1897 (EUT C 96I af 24.3.2020, s. 1.)

Praktisk vejledning:

Medlemsstater, der har behov for midlertidigt at lempe udrejsekontrollen i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen, opfordres indtrængende til at opretholde fuldstændig håndhævelse af indrejsekontrollen suppleret med fyldestgørende foranstaltninger til beskyttelse af sundheden. Denne foranstaltning vil lettere kunne gennemføres, hvis antallet af grænseovergangssteder, der forbliver åbne for rejsende ved de ydre grænser, begrænses.

Oplysningerne om konsekvenserne ved at forlade EU's område i den nuværende situation, jf. punkt c) ovenfor, kan eventuelt gives i form af generelle oplysninger, der anbringes forskellige steder og som minimum affattes på de berørte medlemsstaters sprog, på det tilgrænsende lands sprog samt på engelsk.

- e) Sundheds- og sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af grænsevagter og andre offentligt ansatte, der er indsat ved de ydre grænser

Medlemsstaterne opfordres til at udstyre alle offentligt ansatte, der foretager grænse- eller toldkontrol, sundhedsmæssig kontrol eller andre former for kontrol ved de ydre grænser, med personligt beskyttelsesudstyr såsom masker, handsker og desinfektionsgel.

Praktisk vejledning:

Med håndhygiejne menes hyppig vask af hænderne med vand og sæbe eller rensning af hænderne med alkoholiske opløsninger, geler eller servietter. Hænderne bør vaskes regelmæssigt med vand og sæbe i ca. 20-40 sekunder. Alkoholbaserede hånddesinfektionsmidler giver en mindre ekstra fordel i forhold til vand og sæbe i situationer, hvor der er mange mennesker til stede, og hvis der gøres brug af sådanne desinfektionsmidler, skal de indeholde 60-85 % alkohol. ECDC's plakat om effektiv håndvask.

Der er intet bevis for, at ansigtsmasker har nogen begrænsende virkning på smittespredningen, hvis de bæres af raske personer Folk, der arbejder med kundebetjening, eller som har et stort antal personlige kontakter, som f.eks. grænsevagter, har større risiko for at møde folk, der er blevet smittet. Hvis der benyttes masker, bør man følge bedste praksis for påtagning, aftagning og bortskaffelse af maskerne. Man bør altid følge de ovenfor beskrevne håndhygiejneforanstaltninger efter aftagning af masken.

ECDC TECHNICAL REPORT - guidelines for the use of non-pharmaceutical measures to delay and mitigate the impact of 2019-nCoV (retningslinjer for anvendelsen af ikke-farmaceutiske forholdsregler for at forsinke og afbøde virkningerne af covid-19-udbruddet).

ECDC har udarbejdet et minikursus herom, som kan bruges til personaleuddannelse (micro-learning course on this which could be used for personnel training).

Guidance for wearing and removing personal protective equipment in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed COVID-19 (retningslinjer for påtagning og aftagning af personligt beskyttelsesudstyr, der anvendes ved behandlingen i sundhedsmiljøer af patienter, der formodes eller har fået bekræftet, at de bærer covid-19-virusset).

2. Transit og lettelse af transit efter hjemsendelse

I overensstemmelse med den fælles erklæring fra medlemmerne af Det Europæiske Råd af 26. marts 2020 skal vi styrke vores indsats for at sikre, at EU-borgere, der er strandet i tredjelande, og som ønsker at rejse hjem, kan gøre det.

Medlemsstaterne skal lette den videre transit for EU-borgere og deres familiemedlemmer, uanset nationalitet, samt for tredjelandstatsborgere, der har en opholdstilladelse, og personer, over for hvem disse har forsørgerpligt, og som er på vej tilbage til den medlemsstat, hvori de er statsborgere eller har bopæl.

Dette gælder navnlig for EU-borgere og deres familiemedlemmer, der er strandet i udlandet, og som hjemsendes til EU, uanset om de ankommer på kommercielle flyvninger, charterflyvninger eller med nationale fly.

Statsborgere fra Serbien, Nordmakedonien, Montenegro og Tyrkiet bør sidestilles med medlemsstaternes statsborgere og statsborgere fra de associerede Schengenlande med hensyn til anvendelsen af den midlertidige restriktion på ikkevæsentlige rejser som omhandlet i meddelelsen, når de hjemsendes til deres oprindelsesland inden for rammerne af EU-civilbeskyttelsesmekanismen, eftersom nævnte lande deltager i mekanismen. Alle personer ⁽¹⁶⁾ og deres familier, der hjemsendes inden for rammerne af EU-civilbeskyttelsesmekanismen, skal sikres transit til deres oprindelsesland fra den medlemsstat, ved hvis ydre grænse de er rejst ind.

Praktisk vejledning:

Eftersom der finder færre kommercielle flyvninger sted, bør statsborgere, der ankommer i en medlemsstats lufthavn, have tilladelse til videre transit med et hvilket som helst tilgængeligt transportmiddel. Transit inden for EU bør ikke være betinget af, at den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger eller har bopæl, sørger for et transportmiddel. Målet skal være at sikre, at de flyvninger, der er til rådighed for EU-borgere, der er strandet i udlandet, udnyttes så effektivt som muligt, ved at de transporterer passagerer, der vender tilbage til enhver destination i EU.

Medlemsstaterne bedes underrette luftfartsselskaberne om de undtagelser fra de midlertidige rejserestriktioner, der gælder for EU-borgere, der rejser hjem. Ifølge Schengenkonventionens artikel 26 kan luftfartsselskaber, der transporterer EU-borgere fra et tredjeland til Schengenområdet, desuden ikke pålægges nogen forpligtelser i tilfælde, hvor transit via flyvningens bestemmelsesmedlemsstat ikke er sikret før ombordstigning i flyet. EU-bestemmelserne om transportvirksomheders forpligtelser finder ikke anvendelse på EU-borgere og potentiel nægtelse af indrejse af folkesundhedsmæssige årsager.

Hvis en medlemsstat beder EU-borgere om at forelægge bevis for videre transit, f.eks. i form af en forudbestilt togbillet, bør disse oplysninger gives på medlemsstaternes websteder for at sikre, at borgerne har fået fyldestgørende oplysninger. Et sådant krav bør også meddeles de øvrige medlemsstater, herunder deres ambassader og konsulater i tredjelande i forbindelse med det lokale konsulære samarbejde. For at lette den videre transit gennem en medlemsstat, bør EU-borgere have lov til at fremskaffe et sådant bevis ved grænsen, f.eks. ved at give dem mulighed for at købe en tog- eller flybillet direkte i lufthavnen.

3. Opretholdelse af et minimumsserviceniveau i konsulater med henblik på behandling af visumansøgninger

Medlemsstaterne og de associerede Schengenlande anvender i øjeblikket rejserestriktioner ved deres ydre grænser. Som led i de foranstaltninger, der tager sigte på at begrænse spredningen af covid-19-virusset, har de fleste Schengenlande suspenderet behandlingen af ansøgninger om visum til kortvarigt ophold, når der er tale om ikkevæsentlige rejser. Schengenlandenes konsulære myndigheder opfordres imidlertid til at følge retningslinjerne om opretholdelse af et "minimumsserviceniveau" for at kunne behandle visumansøgninger fra specifikke kategorier af visumansøgere under covid-19-kriseperioden. De almindelige regler om behandlingen af visumansøgninger bør anvendes. Nævnte retningslinjer anvendes også, hvis der foreligger en formel aftale om repræsentation.

Hvis der ikke foreligger en formel aftale om repræsentation, bør der anvendes ad hoc repræsentation ved behandlingen af individuelle visumansøgninger og under usædvanlige omstændigheder, f.eks. for personale, der deltager i militær- eller sikkerhedstopmøder, i forbindelse med hastende helbredsmæssige problemer osv. Den medlemsstat, der behandler ansøgningen, bør konsultere bestemmelsesmedlemsstaten, før den udsteder visum.

Visumindehavere bør systematisk mindes om, at de vil blive bedt om at begrunde formålet med deres rejse og fremlægge dokumentation ved grænseovergangsstedet. De bør også underrettes behørigt om den kendsgerning, at de skal gennemgå sundhedsscreening, og om konsekvenserne af deres ankomst til EU (dvs. muligheden for, at de skal i isolation).

I meddelelsen anføres en række kategorier af rejsende, som er undtaget fra at overholde de midlertidige rejserestriktioner, eller som den midlertidige rejserestriktioner ikke bør gælde for. Disse kategorier af rejsende kan omfatte tredjelandstatsborgere, der skal overholde kravet om at være i besiddelse af et visum til kortvarigt ophold.

⁽¹⁶⁾ Statsborgere i EU-medlemsstaterne, de associerede Schengenlande, Det Forenede Kongerige og de lande, der deltager i EU-civilbeskyttelsesmekanismen.

Selv om visumafdelingerne midlertidigt er delvis lukkede, bør medlemsstaternes konsulater (og eventuelt også de eksterne tjenesteydere, der afhenter ansøgninger) derfor forblive åbne og acceptere og behandle visumansøgninger fra følgende kategorier af rejsende:

- familiemedlemmer til EU-borgere, der er omfattet af direktiv 2004/38/EF
- fagfolk inden for sundhedssektoren, sundhedsforskere og fagfolk inden for ældreplejen
- grænsearbejdere
- transportpersonale
- diplomater, personale ved internationale organisationer, militærpersoner og humanitære hjælpearbejdere under udøvelsen af deres hverv
- passagerer, der har behov for at passere igennem de internationale transitområder i lufthavne mellem flyvninger til og fra Schengenområdet
- passagerer, der rejser af bydende familiemæssige årsager.

De **almindelige regler om behandling af ansøgninger om** visa til kortvarigt ophold og lufthavnstransitvisa (visumkodeksen) bør anvendes.

Det udstedte visums gyldighed: Det anbefales, at visa til flere indrejser og visa til flere lufthavnstransitter automatisk udstedes med en gyldighed på mindst seks måneder og et tilladt ophold af en varighed på 90 dage (undtagen for lufthavnstransitvisa).

Oplysninger til offentligheden: Medlemsstaterne bør straks informere offentligheden på de relevante steder om den praksis, der vil blive fulgt. Det foretrækkes, at medlemsstaterne offentliggør fælles oplysninger.

Oplysninger til værtslandet: Disse retningslinjer sendes til de lokale kontaktpersoner for Schengensamarbejdet i EU's delegationer, og det anbefales, at oplysningerne sendes til værtslandenes nationale myndigheder.

Praktisk vejledning:

I sådanne tilfælde opfordres medlemsstaterne og de associerede Schengenlande til at underrette de nationale myndigheder ved det grænseovergangssted mellem EU og Schengenlandene, hvortil en rejsende forventes at ankomme med et Schengenvisum, der er udstedt med usædvanlige omstændigheder som begrundelse.

4. Behandling af tilfælde af overskridelser af det tilladte ophold som følge af rejserestriktionerne, også for tredjelandstatsborgere, som ikke er omfattet af kravet om visum

Indehavere af et visum til kortvarigt ophold, der befinder sig i Schengenområdet, og som ikke kan forlade Schengenområdet ved visummets udløb, kan af medlemsstaternes udpegede myndigheder få deres opholdsperiode forlænget til højst 90/180 dage ⁽¹⁷⁾. Hvis indehavere af et sådant visum er tvunget til at blive i Schengenområdet ud over den forlængede opholdsperiode på 90/180 dage, kan de kompetente myndigheder udstede et nationalt visum til længerevarende ophold eller en midlertidig opholdstilladelse.

Hvis tredjelandstatsborgere, der har fået tilladelse til indrejse uden visum, er tvunget til at blive i Schengenområdet ud over den forlængede opholdsperiode på 90/180 dage, kan de kompetente myndigheder udstede et nationalt visum til længerevarende ophold eller en midlertidig opholdstilladelse.

Medlemsstaterne opfordres til ikke at pålægge tredjelandstatsborgere, der ikke kan forlade deres område på grund af rejserestriktionerne, administrative sanktioner eller andre sanktioner. Overskridelser af varigheden af det tilladte ophold på grund af rejserestriktioner bør ikke tages i betragtning ved behandlingen af fremtidige visumansøgninger.

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/doc_centre/borders/docs/annex_27_authorities_competent_for_extension.pdf